

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α

A1

α. Σελ. 50-51 «Το Μάρτιο του 1922 ... συνέπειές της».

β. Σελ. 77 «Οι πεδινοί (παράταξη της Εθνοσυνέλευσης του 1862-1864) είχαν ως ηγέτη ... μικροκαλλιεργητές».

γ. σελ. 92-93 «Το κόμμα του Γ. Θεοτόκη ήταν πιο μετριοπαθές από τα άλλα δύο (κόμμα του Δ. Ράλλη και Εθνικό Κόμμα του Κ. Μαυρομιχάλη) και ζητούσε ... πυρήνα των Αντιβενιζελικών».

A2

α. 5, 6, 8, 9

β. 1, 3

γ. 2, 10

δ. 4,7

B1

α) Σελ. 91-92 «Όσον αφορά τη δομή ... σε κάθε άλλο κόμμα».

β) Σελ. 104 «Και κατά την περίοδο 1923-1928, βασικός ... στους οποίους είχε παραχωρηθεί γη».

B2

Σελ. 121-122 «Η δημιουργία της Ερμούπολης στη Σύρο αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα ... ορθόδοξων προσφύγων».

ΟΜΑΔΑ Β

Γ1

α) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 18 «Αν λάβουμε υπόψη τις παραγωγικές δυνατότητες της Ελλάδας ... χημικών προϊόντων και μηχανημάτων».

Από τα κείμενα Α και Β:

- ο η Ελλάδα εξάγει κυρίως αγροτικά προϊόντα (1858-1860 και 1911-1913, τα αγροτικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν από 60 ως 79% της αξίας των εξαγωγών)
- ο η πορεία των εξαγόμενων μεταλλευμάτων μετά το 1866 αυξάνεται
- ο μείωση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τη δεκαετία του 1880 (οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων την περίοδο 1893-1895 προσεγγίζουν το 0,6%, ενώ στα έτη 1909-11 το 0,04%)
- ο η Ελλάδα εισάγει κυρίως αγροτικά προϊόντα (1858-1860 και 1911-1913, τα αγροτικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν από 26 ως 38% της αξίας των εισαγωγών)
- ο το πιο σημαντικό αγροτικό προϊόν που εισάγουμε είναι τα δημητριακά, και ιδιαίτερα το σιτάρι (κυρίως από τη Ρωσία και την Τουρκία)
- ο η εγχώρια παραγωγή σιτηρών καλύπτει μόνο μερικώς την εσωτερική κατανάλωση
- ο την περίοδο 1851-1864 εισάγονταν – κατά μέσο όρο - 991.134 κιλά σιτηρών κατ' έτος, με αξία 6.286.236 δρχ., και εξάγονταν σιτηρά αξίας 449.338 δρχ.

- ο σχολιασμός δεδομένων πίνακα (όχι απλή καταγραφή) εστιάζοντας στον υπερδιπλασιασμό των αριθμητικών δεδομένων στο επίπεδο των εισαγωγών και τη θεαματική καθοδική πορεία στο επίπεδο των εξαγωγών

β) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 81 «Στα εδάφη της Θεσσαλίας ... μεγαλογαιοκτήμονες» και σελ. 42-43 «Τα «τσιφλίκια» της Θεσσαλίας ... τεχνητές ελλείψεις».

Από το κείμενο Γ:

- ο Τρικούπης πενταπλασίασε τον δασμό στα εισαγόμενα σιτηρά το 1884, ενώ το έτος 1892 αύξησε τον ήδη υψηλό δασμό κατά 1600%
- σκοπός του Τρικούπη ήταν ο περιορισμός του εισαγόμενου σίτου, η υπερτίμηση του ντόπιου και η αύξηση των κεφαλαίων των τσιφλικούχων
- επιθετική στάση τσιφλικούχων με μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων, προκειμένου να επιτύχουν υπερτίμηση των σιτηρών τους σε επίπεδο εσωτερικού εμπορίου (το διάστημα 1885-1897, οι εκτάσεις με σιτηρά μειώθηκαν κατά 42,4%)

Δ1

α) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 151-152 «Όταν έγινε γνωστή ... συμφερόντων του ελληνικού κράτους» και σελ. 149 «Μετά την υπογραφή της Σύμβασης της Λοζάνης ... ενσωμάτωση στη νέα πατρίδα».

Από το κείμενο Α:

- επισημοποίηση τουρκικού κράτους (ο πληθυσμός του διπλάσιος και η έκτασή του εξαπλάσια συγκριτικά με την Ελλάδα)
- μετεξέλιξη Ελλάδας σε ένα εθνικά ομοιογενές κράτος
- ο Βενιζέλος κατόρθωσε μέσω της Σύμβασης της Λοζάνης να διασφαλίσει για την Ελλάδα ασφαλή σύνορα τοποθετώντας στη Βόρεια Ελλάδα Μικρασιάτες πρόσφυγες και ταυτόχρονα απομακρύνοντας από τη χώρα το τουρκομουσουλμανικό στοιχείο
- μετά τη Μικρασιατική καταστροφή ο ελληνικός και ο τουρκικός λαός απαιτούσαν από τις κυβερνήσεις τους να ασχοληθούν με την επίλυση των εσωτερικών τους προβλημάτων
- οι πολιτικές που αποσκοπούσαν στην επανάκτηση περιοχών που είχαν χαθεί είχαν απήχηση σε μικρό τμήμα του προσφυγικού κόσμου.

β) Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 161-162 «Οι μεταγενέστερες εξελίξεις ... εκλογές του 1932 και του 1933» και σελ. 163 «Κατηγορούσαν το ελληνικό κράτος ... δεν περιήλθε πάντοτε σε αυτούς».

Από τα κείμενα Β και Γ:

- ο Ελ. Βενιζέλος προκρίνοντας ως στόχο της εξωτερικής του πολιτικής την εξομάλυνση των σχέσεων Ελλάδας και Τουρκίας οδηγήθηκε στην υπογραφή Συμφώνου με την Τουρκία, το οποίο όριζε – μεταξύ άλλων – τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν εγκαταλειφθεισών περιουσιών
- ο Βενιζέλος ενδιαφερόταν για τον εδαφικό διακανονισμό μεταξύ των δύο χωρών, ενώ η τουρκική πλευρά επιθυμούσε να μην επωμιστεί ένα μεγάλο χρέος
- οι συμφωνίες του 1930 συνιστούσαν «θυσία» από την ελληνική πλευρά
- η κατά πολύ μεγαλύτερη περιουσία των ορθοδόξων της Τουρκίας εξισώθηκε με εκείνη των μουσουλμάνων της Ελλάδας, ενώ παράλληλα η Τουρκία δεν ήταν πλέον υποχρεωμένη να καταβάλει αποζημίωση
- έντονες αντιδράσεις από τον προσφυγικό πληθυσμό, διότι η οικονομική ευρωστία των Ελλήνων της Τουρκίας καθώς και η αριθμητική τους υπεροχή συνιστούσαν παράγοντες που θα ήταν προς όφελος της ελληνικής πλευράς, αν είχε πραγματοποιηθεί η εκτίμηση των ανταλλάξιμων περιουσιών
- οι πρόσφυγες απομακρύνθηκαν από το κόμμα των Φιλελευθέρων

Επιμέλεια απαντήσεων: Σπ. Θεοχάρης, Μ. Κτενιουδάκι